

Text **Michael W. Pospíšil**

ředitel Českého centra Sofie

Orbis Pictus na Balkáně

Tak se konečně dočkala i tato část jihovýchodní Evropy! Uvidí jednu z nejúspěšnějších českých výstav: Orbis Pictus aneb Bránu do světa tvořivé lidské fantazie kolektivu výtvarníků pod vedením Petra Nikla. Této cti se dostalo hlavnímu městu Bulharska, Sofii.

Jestli se nemýlím, je to první zastavení na dlouhé cestě této výstavy, které se odehrává v bývalé „bratrské zemi“, k níž nás povinně pojilo pouto se Sovětským svazem. Bulharsko bylo jedním z nejsilnějších pilířů minulého sovětského impéria. Dlouholetý vůdce této země, Todor Živkov, který se tak rád objímal s vrcholnými představiteli soudružských států, dokonce navrhoval, aby se jeho země stala další sovětskou republikou. Nestalo se. Alespoň formálně...

Proč o tom ale píší? Prostě proto, že tento dlouholetý sovětský vliv je ještě silně znát na každém kroku nejen v Sofii, ale v celé zemi. Nedokáží ho zakrýt ani gigantické reklamy nového hospodářského a politického uskupení, početné luxusní černé vozy všudypřítomných mafánů a moderní nákupní centra mezinárodních značek. Všichni návštěvníci si všímají především rozpadajících se paneláků, dřevých silnic, snopů internetových a telefonních drátů vinoucích se hadovitě po oprýskaných fasádách, aut chaoticky zaparkovaných kdekoli po chodnících, četných pomníků v duchu nejčistšího socialistického realismu, připomínajících ještě dnes ukončené věčné přátelství s Velkým bratrem.

Do tohoto kontrastního prostředí přijíždí interaktivní výstava Orbis Pictus. Současné umění, napojené na nejmodernější výtvarné tendence ve světě, se ocitne v jakémsi nechtěném skanzenu padesátých a šedesátých let. Tento kontext – samozřejmě – silně ovlivňuje všeobecně praktikované umění, které je běžné k vidění ve všech komerčních galeriích v Bulharsku. Lze proto očekávat, že reakce publika budou intenzivní a budou vycházet opět z kontrastu, tentokrát výtvarného. Diváci budou moci ocenit umění českých tvůrců mladší generace, z nichž někteří alespoň nakrátko zažili socialistické Československo, tedy zemi ze stejného politického tábora jako hostitelská země. Budou moci srovnávat a zamyslet se. A to je dobře. Oboustranně. ■

Výstava Orbis Pictus

proběhne v Sofii od 23. září do 24. října 2009 na třech místech a půjde o největší českou výstavu v Bulharsku všech dob.

Hlavní část bude k vidění v Galerii Rajko Alexijev. Slavnostní vernisáž se koná 30. září.

Galerie Sredec, jež patří bulharskému ministerstvu kultury, pak bude hostit výstavu ilustrací různojazyčných vydání doprovodné publikace Labyrint světa a ráj srdce J. A. Ko-

menského. Tato kniha při této příležitosti vyjde v bulharštině historicky poprvé – vydává ji nakladatelství WALD Press v překladu Margarity Mladenovy s ilustracemi známé bulharské výtvarnice Kostadinky Miladinovy.

Poslední výstavní část – přípravné skici, makety, snímky a filmy týkající se vzniku expozice Orbis Pictus – se odehraje v galerii Českého kulturního centra. WWW.ORBIS-PICTUS.COM, WWW.CZECHCENTRES.CZ/SOFIA

Foto: archiv Orbis Pictus, Radka Dubanská